

Det er i det hele taget uden overdrivelse faldet i Venstres lod at være på scenen, når de politiske beslutninger om EU's fremtid skulle gøres til virkelighed.

Venstres daværende formand, tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen, forberedte det forrige københavnske EU-topmøde, hvor landene blev enige om optagelseskriterierne. På grund af regeringsskiftet blev det Nyrupregeringen, der kom til at afvikle topmødet i 1993, men som sagt var det forberedt af den daværende VK-regering.

På topmødet i 1993 besluttede EU-landene, at det var objektive kriterier om demokrati og markedsøkonomi, der skulle afgøre, hvilke europæiske ansøgerlande der kan blive medlemmer af EU. Herefter stod det klart, at alle europæiske lande, der respekterer ytringsfrihed, mindretalsbeskyttelse, demokrati og markedsøkonomi kunne blive optaget som EU-medlemmer.

Dermed blev den store udvidelse – eller genforening – med 10 lande mulig. Det var ikke længere op til de gamle EU-medlemmer at tage stilling til, hvem man havde lyst til at lukke ind og i hvilket tempo. I stedet blev ansøgerlandene selv herre over deres skæbne. Det blev op til de enkelte ansøgerlande selv at afgøre, hvornår de kunne komme ind i EU. Deres egen indsats for at forbedre de demokratiske vilkår for egne borgere og arbejdet med at opfylde de mange regler, der i tidens løb er gennemført i EU, var de krav, der skulle opfyldes. Det var ingen let proces. Men det, der var med til at sikre dynamikken i den proces, var, at der var lys for enden af tunnelen. Ansøgerlandene vidste, at når arbejdet var vel udført, kunne de på grund af Københavnskriterierne være sikre på at komme ind i EU.

Dermed kom der med beslutningen i København i 1993 for alvor gang i integrationstempoet i de 10 lande, vi her i december kunne byde velkommen.

Kl. 15.00

Fra dansk side har det været særlig vigtigt, at de tre små baltiske lande kom med i EU. Som tidligere sovjetrepublikker var det ikke givet på forhånd. Det var kontroversielt, men det lykkedes bl.a. som følge af en vedvarende og ihærdig dansk indsats.

Foran os venter 9 folkeafstemninger i de 10 ansøgerlande, og som vi ved herfra, er der ingen garantier for et positivt resultat af folkeafstemninger, så det sidste ord er jo endnu ikke sagt. Det er kun et første skridt, der er taget. I øjeblik-

ket tyder det på, at Ungarn bliver det første land, der går til EU-folkeafstemning. Det sker allerede i april i år. Derefter kommer de andre lande. Der er et par lande, der endnu ikke har afgjort, på hvilken dato de skal holde deres folkeafstemninger.

Det er klart, at Venstre håber og ønsker, at alle 10 bliver EU-medlemmer, men naturligvis er det borgerne, der har det sidste ord, og folkeafstemningerne, der afgør det spørgsmål.

Som det er fremgået også af statsministerens og udenrigsministerens indlæg, har den klart altoverskyggende begivenhed under det danske formandskab været Østudvidelsen. Alligevel vil jeg kort nævne et par af de andre beslutninger, som vi også kommer til at beskæftige os med fremover.

For det første er det, der skete allerede i juli måned, nemlig gennemførelse af åbne møder i Ministerrådet, en uhyre vigtig demokratisk beslutning, for den giver borgerne mulighed for i langt højere grad at følge med i den politiske beslutningsproces. For at et demokrati skal kunne fungere og være i pagt med befolkningens ønsker, må det være muligt at kigge magthaverne over skuldrene. Det sker i Danmark, bl.a. her i Folketingssalen. Fremover sker det tilsvarende i EU, når beslutninger træffes i Ministerrådet, for førstebehandlingen vil være for åbne døre. Det er en demokratisk linje, vi skal arbejde videre med, og det kommer vi også til at se på i det konventarbejde, der allerede er gået i gang.

De to andre beslutninger, jeg kort skal nævne, er beslutningen om bæredygtig udvikling, som blev truffet i Johannesburg, og hele landbrugsdiskussionen. De to emner er emner, som viser, hvor stor en rolle EU kan spille på den internationale scene, og hvordan Danmark via vort EU-medlemskab pludselig har en uhyre stor indflydelse på verdens gang. I Johannesburg er vi med til at hjælpe de fattigste lande i denne verden. Vi bidrager til frihandel og markedsadgang, og vi bidrager til at reducere fattigdom og forbedre miljøet. Det er en vigtig beslutning, men der skal arbejdes videre i den retning, og det er noget af det, vi kommer til at gøre de kommende år i EU.

På landbrugsområdet er vi isoleret set ikke så begejstret for resultatet, fordi man ikke kom tilstrækkelig langt med hensyn til at sikre en markedsorientering af landbrugspolitikken. I Venstre havde vi naturligvis, som vi ofte har sagt her, gerne set, at vi var kommet tættere på en egentlig frihandelsmodel på landbrugsområdet. Det, der imidlertid var det helt afgørende for os,